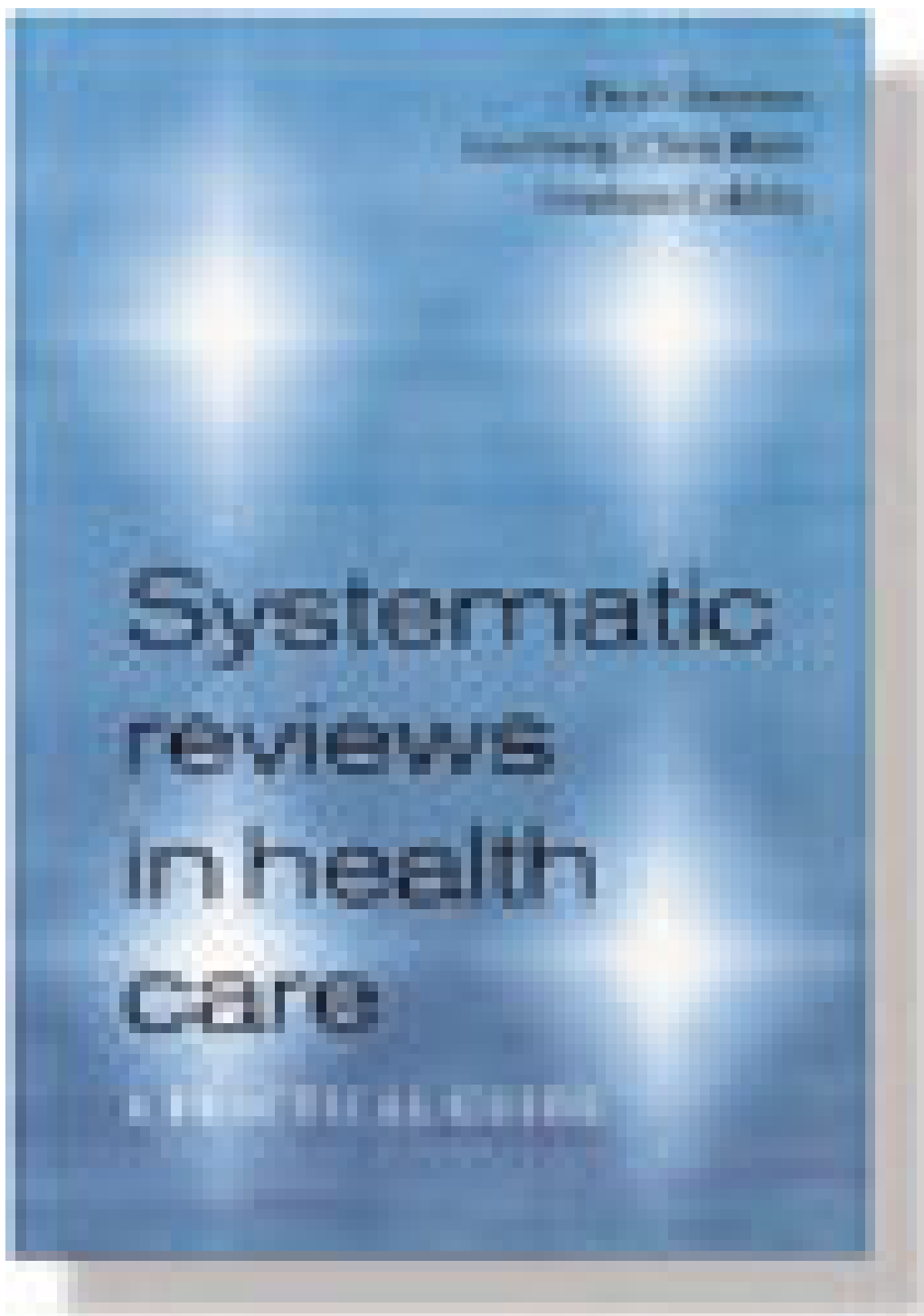

Systematisk om å skaffe seg oversikt i medisin

[BOKOVERSIKT](#)

Boken kommer som et viktig bidrag fra samfunnsmedisin i å spre vitenskapelig baserte verktøy for å sammenfatte kunnskap om helsetjenester. Helt siden Archie Cochrane gjorde sine refleksjoner om helsetjenestens og medisins kunnskapsgrunnlag, har den kunnskapsbaserte medisinen utviklet seg og ligger an til å få enorm betydning for helsetjenestens mange små og store spørsmål – kanskje med uante konsekvenser.

Imidlertid har kunnskapsmedisinen fått en noe skjev fremstilling siden det i hovedsak er metodene rundt de randomiserte kontrollerte forsøkene som har fått oppmerksomhet. Ikke alle behandlingstilbud kan randomiseres, og i tillegg må helsetjenestene basere seg på kunnskap fra observasjonsstudier. Det siste gjelder for eksempel prognostisering og diagnostikk. På dette punktet lider ikke boken av særlig skjevhetlig fremstilling. I stedet bør den få ros for at den trekker frem alle sidene ved helsetjenester hvor det kan være aktuelt å gjøre systematisk litteraturgjennomgang. Dessuten formidler den noe om

hva hele prosessen innebærer, for eksempel hvordan spørsmålet man vil ha besvart utvikles fra idé til prosjekt. Dette gjøres både i den generelle delen og i hvert enkelt kapittel som tar for seg intervensjon, sykdomsrater, diagnostiske tester, etiologi og prognostisering.

En komisk detalj unnslipper ikke denne leserens øyne når forfatterne legger frem en litteraturoversikt over hvor mye tid det tar å lage en systematisk oversikt og dertil presenterer dette i en matematisk formel. Kan dette skyldes overdreven tro på egen metodes fortreffelighet? I så fall blir det tragikomisk hvis liknende utskudd skulle bre om seg og stå uimotsagt. Men lite tyder på at det er forfatternes holdninger. Imidlertid er det grenser for hvor mye som kan presenteres på 136 sider om slike holdninger og problematisering av metodenes vitenskapelige kvalitet. Her lider nok boken en del. Den vil passe for dem som trenger en inspirerende introduksjon til feltets mange fasetter, men kan bli litt tynn dersom detaljer ved metodene er ønsket. Mer detaljert definisjon av målgruppen for en slik allmenn bok enn dem som ønsker en oversiktlig og bred innføring i et viktig tema, trengs vel ikke.

Øyvind Næss

Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin

Universitetet i Oslo

Publisert: 10. juni 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. juli 2026.